

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความพึงพอใจ และเพื่อเปรียบเทียบความพึงใจของผู้ใช้บริการของสำนักงานคณบดีคณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ซึ่งมีรายละเอียดของการดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การจัดกระทำและวิเคราะห์ข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร ได้แก่ นิสิต และอาจารย์ คณะสาธารณสุขศาสตร์ ที่มาใช้บริการ สำนักงานคณบดี คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม จำนวน 1,281 คน โดยแบ่งออกเป็น

1.1 นิสิตคณบดี	จำนวน	1,264 คน
1.2 อาจารย์	จำนวน	17 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง คือ นิสิต และอาจารย์ คณะสาธารณสุขศาสตร์ ที่มาใช้บริการ สำนักงานคณบดี คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ซึ่งขนาดของกลุ่มตัวอย่างได้มาโดยการใช้ตารางสำเร็จรูปของ เกรจซีและมอร์แกน (Krejcie & Morgan. 1970 : 607 – 610 ; ข้างล่างใน สุวิมล ศิริกานันท์. 2546 : 177 – 179) จากนั้นจึงทำการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) และดำเนินการสุ่มแบบตามสะดวก (Convenience Sampling) จำนวนกลุ่มตัวอย่างคือ 291 คน ดังนี้

2.1 นิสิตคณบดี	จำนวน	285 คน
----------------	-------	--------

2.2 อาจารย์

จำนวน

6 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. วิธีการสร้างเครื่องมือ

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล มีขั้นตอนการจัดทำแบบสอบถาม ดังนี้

1.1 ศึกษาทฤษฎีและแนวคิดที่เกี่ยวกับความพึงพอใจของผู้ใช้บริการต่อการบริการของเจ้าหน้าที่สำนักงานคุณภาพดีคณาจารย์สุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคามเพื่อนำมาเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

1.2 นำผลที่ได้จากการศึกษาตามข้อ 1 มาสร้างแบบสอบถามโดยแบ่งแบบสอบถามออกเป็น 3 ตอน โดยพิจารณาเนื้อหาให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ และกรอบแนวการศึกษา

1.3 นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้น นำเสนออาจารย์ที่ปรึกษา การศึกษาค้นคว้าอิสระ เพื่อพิจารณาความถูกต้อง และครอบคลุมในเนื้อหา แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าอิสระ และนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาค้นคว้าอิสระอีกรอบ เพื่อตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม

1.4 นำแบบสอบถามเสนอผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบเครื่องมือแบบสอบถาม เพื่อทำการตรวจสอบ แก้ไข ให้ดำเนินการพิจารณาความเหมาะสม ความถูกต้องของการใช้ภาษา และครอบคลุมเนื้อหาในการวิจัยโดยมีผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน คือ

1) รศ.ดร.รุ่งโรจน์ พุ่มริว วุฒิการศึกษา Doctor of Philosophy, University of New South Wales, AUSTRALIA. ตำแหน่งรองศาสตราจารย์ คณศาสตร์สุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านโครงสร้างและเนื้อหา

2) รศ.ดร.เฉลิมพล ตันสกุล วุฒิการศึกษาปริญญาเอก สาธารณสุขศาสตร์ คุณภีนันทิต จากคณศาสตร์สุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยหอดีลด ตำแหน่งรองศาสตราจารย์ คณศาสตร์สุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านภาษาการวิจัย

3) อาจารย์ จาธุวรรณ วิโรจน์ วุฒิการศึกษาปริญญาโท มหาวิทยาลัยขอนแก่น ตำแหน่ง อาจารย์ คณศาสตร์สุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านสถิติ การวัดและการประเมินผลการศึกษา

1.5 นำแบบทดสอบที่สร้างขึ้น ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา โดยผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่านชุดเดิม พิจารณาความสอดคล้องระหว่างแบบสอบถามกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้ (Index Of Item Objective Congruence : IOC) ซึ่งผู้เชี่ยวชาญจะพิจารณาให้คะแนน โดยกำหนดคะแนนดังนี้

คะแนนเท่ากับ + 1 เมื่อແນ່ໃຈວ່າຂໍ້ສອບວັດ ໄດ້ຕຽງຕາມຈຸດປະສົງກໍ

คะแนนเท่ากับ - 1 เมื่อແນ່ໃຈວ່າຂໍ້ສອບວັດ ໄນຕຽງຕາມຈຸດປະສົງກໍ

คะแนนเท่ากับ 0 เมื่อໄມ່ແນ່ໃຈວ່າຂໍ້ສອບວັດ ໄດ້ຕຽງຕາມຈຸດປະສົງກໍຮ້ອງໄມ່ໃຊ້ເຄີຍທີ່ພິຈາລະນາຄ່າ IOC ຕັ້ງແຕ່ 0.66 ປື້ນໄປ ອີ່ວ່າເປັນຂໍ້ສອບທີ່ມີຄວາມທੇ່ຍງຕຽງ ສາມາດນໍາໄປໃຊ້ໄດ້

1.6 นำแบบสอบถามที่ปรับปูງແສ່ງແລ້ວແລະນໍາໄປທົດລອງໃຊ້ (Try - out) ກັບຜູ້ທີ່ນາໃຊ້ບໍລິການຂອງສໍານັກງານຄພນຕີຄະະເກສັ້ກາສຕ່ຽມ ມາວິທານາລັບມາຮາຄາມ ຈຳນວນ 30 ຄນ

1.7 นำแบบสอบถามໄປຫາຄ່າອໍານາຈຳແນກເປັນຮາຍໜ້ອ ໂດຍໃຊ້ຄ່າ Item-total Correlation

1.8 นำแบบสอบถามໄປຫາຄ່າ ຄວາມເຂື້ອນໜັ້ນ (Reliability) ກັບກຸ່ມຕົວຢ່າງທີ່ໄມ່ໃຊ້ກຸ່ມເປົ້າໝາຍ ຈຳນວນ 30 ຄນ ซຶ່ງໄດ້ແກ່ ຜູ້ທີ່ນາໃຊ້ບໍລິການຂອງສໍານັກງານຄພນຕີຄະະເກສັ້ກາສຕ່ຽມ ມາວິທານາລັບມາຮາຄາມ ຄໍານວນຫາຄວາມເຂື້ອນໜັ້ນດ້ວຍສັນປະລິທົງແອລົກ ຂອງ ຄຣອນບາກ (Cronba's Alpha Coefficient) ໄດ້ຄ່າຄວາມເຂື້ອນໜັ້ນທັງໝົດນັ້ນທີ່ເຖິງກຸ່ມຕົວຢ່າງທີ່ໄມ່ໃຊ້ກຸ່ມເປົ້າໝາຍ ຈຳນວນ 30 ຄນ 0.97

1.9 นำแบบสอบถามອັນນັມສົມບູຮັນໄປໃຊ້ກັບກຸ່ມຕົວຢ່າງທີ່ໃຊ້ໃນການສຶກນາ

1.10 ຈັດທໍາແນບສອບຄວາມອັນນັມສົມບູຮັນ ເພື່ອນໍາໄປໃຊ້ໃນການເກີ່ນຮວບຮຸມຂໍ້ອຸນຸລາຈັກກຸ່ມຕົວຢ່າງຕ່ອງໄປ

2. ດັກຄະບະຂອງເຄື່ອງນື້ອ

ເຄື່ອງນື້ອທີ່ໃຊ້ໃນການເກີ່ນຮວບຮຸມຂໍ້ອຸນຸລາຮັ້ງນີ້ເປັນແນບສອບຄວາມ ซຶ່ງຜູ້ວິຈິຍດໍາເນີນການສ້າງເຄື່ອງນື້ອໂດຍການສຶກນາຈາກເອກສາຮ ຕໍາຮາ ພລງຈານວິຊຍ ແລະວິທານິພນຮທີ່ເກີ່ວຂ້ອງ ດັກຕ່ອງໄປນີ້

ສ່ວນທີ່ 1 ແນບສອບຄວາມຂໍ້ອຸນຸລສ່ວນຕົວ ໄດ້ແກ່ ເພດ ອາຍຸ ສັດນະ ຮະດັບ ການສຶກນາສູງສຸດ ແລະຮາຍໄດ້ຕ່ອງເດືອນ ມີດັກຄະບະເປັນແນບເລືອກຕອບ (Check List) ຈຳນວນ 5 ຊົ່ວໂມງ

ສ່ວນທີ່ 2 ແນບສອບຄວາມພຶກພວໃຈຂອງຜູ້ຮັບບໍລິການໃນການໃຫ້ບໍລິການຂອງສໍານັກງານຄພນຕີ ຄພະສາຮານສຸຂະກາສຕ່ຽມ ມາວິທານາລັບມາຮາຄາມ ມີດັກຄະບະເປັນແນບປະນາຍຄ່າ (Rating Scale) ດາວໂຫຼນຂອງລິກිຣິກ (Likert's Scale) ເພື່ອວັດຄວາມຄົດເທິນຂອງນິສິຕ

และอาจารย์ คณะสาธารณสุขศาสตร์ แบ่งแยกเป็น 5 ค้าน ดังต่อไปนี้ ด้านความพึงพอใจในการให้การบริการ จำนวน 8 ข้อ ด้านความมีคุณค่าของ การบริการ จำนวน 8 ข้อ ด้านความสนใจ เอกาจิ ใส่ต่อการบริการอย่างจริงจัง และจริงใจ จำนวน 11 ข้อ ด้านความมีไม่ตรึงใจในการบริการ จำนวน 6 ข้อ และด้านความมีประสิทธิภาพของการดำเนินงาน จำนวน 10 ข้อ ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale)

ส่วนที่ 3 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับความพึงพอใจของผู้รับบริการในการให้บริการของสำนักงานคณบดี คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม เพื่อนำมาพัฒนาและปรับปรุงการให้บริการของสำนักงานคณบดี คณะสาธารณสุขศาสตร์ เป็นแบบสอบถามปลายเปิด จำนวน 5 ข้อ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

1. ศึกษารายละเอียดของแบบสอบถาม เกี่ยวกับวิธีการใช้และการตรวจให้คะแนน
2. นำแบบสอบถามไปทดสอบกับนิสิต และ อาจารย์ คณะสาธารณสุขศาสตร์

ที่มาติดต่อที่สำนักงานคณบดีคณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม โดยแจกและเก็บแบบสอบถาม ตามด้วยตนเอง

การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล

1. การจัดกระทำข้อมูล ทดสอบแบบสอบถามที่ออกแบบไว้ (Pre – test) แล้ว ดำเนินการแก้ไขข้อบกพร่องของแบบสอบถาม พิร้อนตรวจสอบความเชื่อมั่น (Validity) ของแบบสอบถาม

- 1.1 นำแบบสอบถามที่แก้ไขข้อบกพร่องเรียบร้อยแล้วออกเก็บข้อมูลจริง
- 1.2 เมื่อรวบรวมแบบสอบถามตามความต้องการแล้ว ผู้ศึกษาได้ตรวจสอบความถูกต้อง ความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม และแยกแบบสอบถามที่ไม่สมบูรณ์ออก
- 1.3 ทำการลงทะเบียนแล้วนำข้อมูลมาบันทึกลงในเครื่องคอมพิวเตอร์ เพื่อประมวลผลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป

2. การวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาค้นคว้าในครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้วิเคราะห์ข้อมูลโดยดำเนินการตามลำดับ ดังนี้

2.1 การตรวจสอบข้อมูล (Edition) ผู้ศึกษาตรวจสอบความสมบูรณ์ของการตอบแบบสอบถามที่ไม่สมบูรณ์ออก

2.2 การลงรหัส (Coding) นำแบบสอบถามที่ถูกต้องเรียบร้อยแล้วมาลงรหัสตามที่ได้กำหนดไว้ดังหน้า (บุญชุม ศรีสะอาด. 2545 : 100) ในการวิเคราะห์ระดับความพึงพอใจของผู้รับบริการในการให้บริการของสำนักงานคณบดี คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม จะใช้เกณฑ์คะแนน ดังนี้

มีระดับความพึงพอใจ มากที่สุด	กำหนดให้	5	คะแนน
มีระดับความพึงพอใจ มาก	กำหนดให้	4	คะแนน
มีระดับความพึงพอใจ ปานกลาง	กำหนดให้	3	คะแนน
มีระดับความพึงพอใจ น้อย	กำหนดให้	2	คะแนน
มีระดับความพึงพอใจ น้อยที่สุด	กำหนดให้	1	คะแนน

2.3 นำคะแนนไปหาค่าเฉลี่ยระดับความพึงพอใจ โดยจำแนกตามตัวแปร แล้วแปรผลความหมายของค่าเฉลี่ยตามเกณฑ์ (บุญชุม ศรีสะอาด. 2543 : 100)

ระดับค่าเฉลี่ย	ความหมาย
ค่าเฉลี่ย 4.21 – 5.00	หมายความว่า พึงพอใจมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย 3.41 – 4.20	หมายความว่า พึงพอใจมาก
ค่าเฉลี่ย 2.61 – 3.40	หมายความว่า พึงพอใจปานกลาง
ค่าเฉลี่ย 1.81 – 2.60	หมายความว่า พึงพอใจน้อย
ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.80	หมายความว่า พึงพอใจน้อยที่สุด

2.4 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับระดับความพึงพอใจของผู้รับบริการในการให้บริการของสำนักงานคณบดี คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม เพื่อตอบวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 ของกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่มที่เป็นอิสระกัน โดยคุณภาพแตกต่างของเพศ และสถานะโดยใช้สถิติ *t*-test (Independent t-test) เพื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย

2.5 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความพึงพอใจของผู้รับบริการในการให้บริการของสำนักงานคณบดี คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม เพื่อจำแนกตามข้อมูล ส่วนตัว ข้อที่ 2 เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างมากกว่า 2 กลุ่ม โดยคุณภาพแตกต่างของอายุ ระดับการศึกษาสูงสุด และรายได้ต่อเดือน โดยใช้สถิติ *F*- test แบบการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way Analysis of Variance) หากพบความแตกต่างทำการเปรียบเทียบพหุคูณด้วยวิธีการ L.S.D.

2.6 การวิเคราะห์ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับความพึงพอใจของผู้รับบริการในการให้บริการของสำนักงานคณิต คณะสาขาวิชาสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม โดยใช้การวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content Analysis) เมื่อการสรุปความหมาย แจกแจงความถี่ และนำเสนอแบบพรรณนาความ เพื่อตอบวัตถุประสงค์ข้อที่ 3

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป มี ลำดับขั้นการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. การทดสอบความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟ่า (Coefficient) ของครอนบาก (Cronbach)

$$\text{สูตร } \alpha = (k/(k-1)) * [1 - \sum (s_i^2)/s_{\text{sum}}^2]$$

เมื่อ α แทน ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม
 K แทน จำนวนข้อของแบบสอบถาม
 s_i^2 แทน ผลรวมของค่าความแปรปรวนของคะแนนเป็นรายข้อ
 s_{sum}^2 แทน ค่าความแปรปรวนของคะแนนของแบบสอบถามทั้งฉบับ

2. สถิติพรรณนา ได้แก่

2.1 ค่าร้อยละ (Percentage)

$$\text{สูตร } P = \frac{f}{n} \times 100$$

เมื่อ P แทน ค่าร้อยละ

f แทน จำนวนหรือความถี่ที่ต้องการหาค่าร้อยละ

n แทน จำนวนข้อมูลทั้งหมด

2.2 ค่าเฉลี่ย (Mean, \bar{X})

$$\text{สูตร } \bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ \bar{X} แทน ค่าเฉลี่ยเลขคณิต
 $\sum X$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมดในกลุ่ม
 N แทน จำนวนประชากร

2.3 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

$$\text{สูตร } S = \sqrt{\frac{n\sum X^2 - (\sum X)^2}{n(n-1)}}$$

เมื่อ S แทน ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนกลุ่มตัวอย่าง
 $(\sum X)^2$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมดยกกำลังสอง
 $\sum X^2$ แทน ผลรวมของคะแนนแต่ละตัวอย่างยกกำลังสอง
 n แทน จำนวนสมาชิกในกลุ่มตัวอย่าง

3. สติติที่ใช้ทดสอบสมมติฐาน

3.1 การทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม ที่เป็นอิสระต่อกัน โดยดูความแตกต่างของเพศ และสถานะเพื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยโดยใช้สติติ t -test (Independent t -test)

$$t = \frac{X_1 - X_2}{\sqrt{\frac{S_1^2 + S_2^2}{n_1 + n_2}}}$$

เมื่อ t แทน ค่าสติติที่ใช้พิจารณาใน t -distribution
 X_1 แทน ค่าเฉลี่ยตัวอย่างกลุ่มที่ 1
 X_2 แทน ค่าเฉลี่ยตัวอย่างกลุ่มที่ 2
 S_1^2 แทน ค่าความแปรปรวนของกลุ่มตัวอย่างที่ 1
 S_2^2 แทน ค่าความแปรปรวนของกลุ่มตัวอย่างที่ 2
 n_1 แทน ขนาดตัวอย่างกลุ่มที่ 1
 n_2 แทน ขนาดตัวอย่างกลุ่มที่ 2

3.2 การทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างมากกว่า 2 กลุ่ม โดยใช้สูตร การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way Analysis of Variance)

$$F = \frac{MS_b}{MS_w}$$

$$MS_w$$

เมื่อ F แทน ค่าสถิติที่ใช้เปรียบเทียบกับค่าวิกฤตจากการแจกแจงแบบ F เพื่อทราบนัยสำคัญ

MS_b แทน ค่าประมาณของความแปรปรวนระหว่างกลุ่ม

MS_w แทน ค่าประมาณของความแปรปรวนภายในกลุ่ม

$$MS_b = \underline{\underline{SS_b}}$$

$k-1$

$$MS_w = \underline{\underline{SS_w}}$$

$n-1$

เมื่อ SS_b แทน ผลรวมกำลังสองของระหว่างกลุ่ม

SS_w แทน ผลรวมกำลังสองของระหว่างกลุ่ม

k แทน จำนวนกลุ่ม

n แทน จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง

df แทน ชั้นแห่งความเป็นอิสระได้แก่ ระหว่างกลุ่ม ($k-1$) ภายในกลุ่ม ($n-k$)

ในการถือพิพน์ความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจะทำการตรวจสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 หรือระดับความเชื่อมั่น ร้อยละ 95 โดยใช้สูตรตามวิธีการเปรียบเทียบพหุคุณ [Least Significant Difference (LSD)] เพื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยประชากร

$$LSD = t_{\alpha,r} \sqrt{\frac{MSE}{n_i n_j}}$$

โดยที่ $n_i \neq n_j$, $r = n - k$

เมื่อ LSD แทน ค่าผลต่างนัยสำคัญที่คำนวณได้สำหรับการทดสอบประชากรกลุ่มที่ i, j

MSE แทน ค่า mean square error ที่ได้จากตารางวิเคราะห์ความแปรปรวน

K แทน ค่าจำนวนกลุ่มทั้งหมดที่ใช้ทดสอบ

N แทน ค่าจำนวนข้อมูลตัวอย่างทั้งหมด

$t_{\alpha,r}$ แทน ค่าสถิติจากตารางมาตรฐาน t โดยใช้ค่าของ $df = n-k$